

కొమ్ము దాగీరులు

“కొమ్ము దాసరులు” అనగా వీరు దాసర కులస్థులు. నుబిబోలై నామాలుపెట్టి చెన్నపంచె కట్టి బసీనుమాత్రం ధరించి భిక్షవేసుకునే ఛోలి భుజాశికి కట్టుకొని చేతిలో పెద్దకొమ్ముపట్టుకొని తన కొడుకునిగాని, తన తమ్ముడిని గాని వెంటపెట్టుకొని ఇంబెముందు వున్న చెట్టు ఎక్కి అందరికి సాంత బంధువువలే అవ్వి (అక్కు) అని, మగరహాలని బాయ్యా (బావా) అని పిలుస్తూ బావగాలకి బట్టలుపెడతాను అనిఅంటూ - అక్కయ్యలకు చీరలుపెడతానంట చెపుతాడు. తనకుమాత్రం అన్నిం పెట్టిండి, బయ్యం పెట్టిండి, బిక్షవేయిండి అని అంటూంటాడు. మీరుకనుక చారు వెయ్యుకవణ్ణితే ఆ చారుదాకలో పడతానంటాడు. అన్నం పెట్టుకవణ్ణితే ఆ అన్నం కుండలో పడతానంటాడు. ఈ విధంగా జీవనోపాధి చేస్తుంటాయి. వీర కథ ఈ క్రిందివిధంగా నొగుతుంది.

అప్పేలప్ప! వచ్చేసానప్ప

నీ తమ్ముళిప్ప

బావయ్యా నీవు బాదవడకు బాయూ

బట్టలు పెడతా బాయూ

అక్కుకి చీర సారెలు పెడతాను.

ఈ విధంగా కొమ్ముదాసరుల కథనదుస్తూ ఉంటుంది.

వీరు విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని కొమ్ముదాసర కులస్థులు. వీరు సిరశ్రాంస్యులు. సంచారం జీవనం సాగించేవారు. ఊరు చివర గుడిసెలు వేసుకొని ర్రామ ర్రామాలు తిరుగుతూ భిజ్ఞాటనపై బ్రతుకుతుంటారు